

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО
ТА КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА**

ПРАКТИКУМ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ І ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ
*викладається в межах освітньо-наукової програми для здобувачів
вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня доктора філософії*

Львів – 2020 рік

ПРАКТИКУМ навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність і трансфер технологій» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня доктора філософії

Розробники:

Яворська Олександра Степанівна – професор кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права, доктор юридичних наук, професор

Тема 1

Загальнотеоретичні положення інтелектуального права України

1. Поняття інтелектуальної власності, інтелектуального права. Теорії інтелектуального права. Право на свободу творчості.
2. Інтелектуальне право України як галузь законодавства. Основні інститути інтелектуального права.
3. Форми правового регулювання інтелектуальних відносин:
  - Ø Загальні засади та особливості правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності;
  - Ø Міжнародно-правові акти у системі інтелектуального права України
  - Ø Законодавство як базовий регулятор інтелектуальних відносин
  - Ø Договір як регулятор інтелектуальних відносин.
  - Ø Роль та значення судової практики у регулюванні інтелектуальних відносин
4. Поняття, ознаки, види інтелектуальних правовідносин.
5. Державна система правової охорони інтелектуальної власності:
  - Ø Міністерство економічного розвитку і торгівлі України;
  - Ø Укрпатент;
  - Ø інші органи державної влади, які мають повноваження у сфері інтелектуальної власності (Антимонопольний комітет України, Митна служба та ін.).

Завдання 1

Проаналізуйте роль та значення патентних повірених в системі охорони інтелектуальної власності. Ознайомтеся з Положенням про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), затв. Постановою КМ України в редакції від 27.08.1997. (з наступними змінами і доповненнями), Постановою КМ України «Про заходи щодо реалізації Закону України "Про охорону прав на сорти рослин» від 19.08.2002. (з наступними змінами і доповненнями).

Проаналізуйте, чи вбачаєте а доцільне правове регулювання патентних повірених двома різними нормативними актами?

Які умови провадження діяльності патентних повірених мають бути закріплені на законодавчому рівні?

Завдання 2

Проаналізуйте поняття «інтелектуальної власності» з Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), укладеній 14 липня 1967 р. у Стокгольмі. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_169

Які права відповідно до зазначеної конвенції підлягають правовій охороні?

Проаналізуйте поняття «інтелектуальної власності», що наведено у ст. 158 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Порівняйте, вказані вище два поняття «інтелектуальної власності», що наведені у Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності та в Угоді про асоціації між Україною та ЄС,

Завдання 3

Проаналізуйте поняття «промислової власності» з ст. 1 Паризької конвенції про охорону промислової власності (1883 р.) https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_123

Визначте, які сучасні правові інститути права інтелектуальної власності входять до поняття «промислова власність».

Завдання 4

Проаналізуйте співвідношення норм Цивільного кодексу України та спеціальних законів:

- щодо переліку об'єктів авторського права (ст. 433 ЦК України і ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права»);
- щодо термінології «торговельна марка» (ст. 492 ЦК України) і «знак для товарів і послуг» (ст. 1 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»);
- щодо правового режиму службового твору (ст. 429 ЦК України, ст. 16 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Нормативно-правові акти:

1. Цивільний кодекс України.
2. Господарський кодекс України.
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права».
4. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг».
5. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».
6. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки».
7. Паризька конвенція про охорону промислової власності 1883 р.
8. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів 1886 р.
9. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків 1891 р.
10. Всесвітня конвенція про авторське право (Женевська конвенція) 1952 р.
11. Ніщцька угода про Міжнародну класифікацію товарів та послуг для цілей реєстрації знаків 1957 р.
12. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності 1967 р.
13. Договір про патентну кооперацію 1970 р.
14. Угода щодо торговельних аспектів прав інтелектуальної власності (ТРИПС) 1994 р.
15. Договір ВОІВ про авторське право 1996 р.

Судова практика:

1. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 4 червня 2010р. «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/3adf2d0e52f68d76c2256c080037bac9/925cb195f3f0bf70c225774200286bfd?OpenDocument>
2. Постанова Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>

Література:

1. Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. – 608 с.

2. Право інтелектуальної власності: підручник // [О. І. Харитонова, Є. О. Харитонов, Т. С. Ківалова, В. С. Дмитришин, О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе та ін.] за заг. ред. О. І. Харитонової. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 544 с.
3. Підопригора О. Право інтелектуальної власності. – Київ. – Вентурі. – 2002 р.
4. Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. Вищих навч.закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
5. Право інтелектуальної власності: Академічний курс / За ред. О.А. Підопригори, О. Д. Святоцького. — Вид. друге, перероб. та доповн. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2004.
6. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П., Воробйов та ін. — К.: Видавничий Дім «Слово», 2006.
7. Право інтелектуальної власності в Інтернеті : [наук.-практ. посібник] / С.А.Петренко, В.М. Троцька. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 288 с.
8. Штефан О. О. Науково-практичний коментар Глави 36 Цивільного кодексу України (Авторське право) / О. О. Штефан ; НДІ ІВ НАПрН України. — К.:Інтерсервіс, 2014 — 128 с.
9. Харитонова О.І. Правовідносини інтелектуальної власності , що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади): моногр. / О.І.Харитонова. – Одеса.:Фенікс,2011.
10. Басай О.В. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків у сфері інтелектуальної власності (проблеми теорії) : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / О. В. Басай; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». - Одеса, 2015.
11. Атаманова Ю. Право інтелектуальної власності: система міжнародно-правового регулювання. — Х.: ДИВ, 2004.
12. Бочарова Н. Права інтелектуальної власності ЄС. Гармонізація з національним законодавством // Віче. – 2006. – липень. - № 13. - . режим доступу: <http://www.viche.info/journal/278/>
13. Демченко Т. С. Правове регулювання промислової власності в Європі та в Україні: Принципи побудови та шляхи зближення. — К.: Вид-во «Преса України», 2005.
14. Овчаренко А. Система міжнародних договорів у сфері інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2010. - № 6. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3534>
15. Патентні системи та законодавство країн СНД і Балтії. Ч. 2 [Текст] : збірник нормативно-правових актів / Г. О. Андрощук, Л. І. Роботягова. – К. :НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2014. – 408 с.
16. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. — К.: Видавничий Дім «Слово», 2006.
17. Правове регулювання відносин у сфері охорони прав на комерційну таємницю: сучасний стан і перспективи розвитку : монографія / за загал. ред. Н. М. Мироненко; НДІ ІВ НАПрНУ — К. : Інтерсервіс, 2012. — 396 с.
18. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: Прохоров-Лукін Г., Кириченко І. Судова експертиза як невід'ємна складова ефективного захисту прав інтелектуальної власності //

Юридичний журнал. – 2005. - № 2. – режим доступу:
<http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1585>

19. Тарасов Д. Про реформу права інтелектуальної власності в Євросоюзі //Інтелектуальна власність. – 2013. - № 3.

Тема 2

Авторське право та суміжні права (заняття 1)

1. Поняття та правова природа авторського права.
2. Суб'єкти авторського права:
  - Фізична особа як первинний суб'єкт, якому належить авторське право. Презумпція авторства.
  - Співавторство: поняття та види.
  - правонаступники, перекладачі та автори інших похідних творів.
3. Об'єкти авторського права. Ознаки. Види.
4. Твори, які не є об'єктами авторського права
5. Виникнення та здійснення авторського права
6. Особисті немайнові права автора твору
7. Майнові права автора твору. Строк чинності майнових прав.

Завдання 1

Визначте та проаналізуйте, які правові презумпції діють у сфері авторського права. Сформулюйте презумпцію авторства та охарактеризуйте її значення для охорони авторського права.

Завдання 2

Які особливості правового статусу малолітніх та неповнолітніх як суб'єктів авторського права? Чи можуть бути суб'єктами авторського права обмежені у дієздатності особи та недієздатні особи? Назвіть особливості їх правового статусу.

Завдання 3

Проаналізуйте використання твору (об'єктів авторського права) шляхом його розміщення в мережі Інтернет. Визначте випадки правомірного/неправомірного використання творів в мережі Інтернет.

Задача 1

ТОВ “Новий канал” звернулося до суду з позовом до Телерадіокомпанії “Студія “1+1” про порушення майнових авторських прав та стягнення компенсації. Позивач вказує, що сценарій, за яким знята відповідачем програма «Інспектор Фреймут», повністю відповідає сценарію програми «Ревізор». Відповідач зазначає, що в Україні немає

практики юридичного захисту у сфері інтелектуальної власності формату, а також концепції телепрограми. Позивач вказав, що захищає не формат і не концепцію, а сценарій «Ревізора» як літературний твір.

Охарактеризуйте типовий сценарій телевізійної програми як об'єкт авторського права. Які особливості захисту прав на нього в судовому порядку?

Проаналізуйте співвідношення понять «типовий сценарій» та «концепція».

Дайте юридичний аналіз рішення суду. Ознайомтесь з рішенням суду в єдиному державному реєстрі судових рішень. Справа № 910/19751/14, режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42578687>

Задача 2

Заявник Сидоренко О. подав до суду заяву про встановлення факту, що має юридичне значення - визнання особи автором творів. Суд в ухвалі про відмову у відкритті провадження вказав, що заявник в судовому порядку намагається отримати рішення суду, щодо факту, який має юридичне значення, але щодо якого існує інший порядок його визнання, а тому у відкритті провадження необхідно відмовити, оскільки така заява не підлягає розгляду в судах в порядку цивільного судочинства.

Проаналізуйте ситуацію. Який юридичний факт є підставою виникнення авторського права?

Тема 3

Авторське право і суміжні права (заняття 2)

1. Підстави та порядок вільного використання творів.
2. Право слідування в авторському праві.
3. Особливості набуття та здійснення авторських прав на окремі об'єкти:
  - Ø Авторське право на службовий твір
  - Ø Авторське право на аудіовізуальний твір
  - Ø Авторське право на комп'ютерні програми
  - Ø Авторське право на компіляції даних (бази даних)
  - Ø Авторське право на збірники та інші складені твори
4. Управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав
5. Об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав.
6. Зміст та порядок здійснення суміжних прав:
  - Ø права виконавців
  - Ø права виробників фонограм та виробників відеограм
  - Ø права організацій мовлення
7. Захист авторських та суміжних прав. Загальні та спеціальні способи захисту авторських і суміжних прав. Порядок захисту.

Завдання 1.

Проаналізуйте ст. 52 Закону України «Про авторське право і суміжні права». Визначте спеціальні способи захисту авторських прав.

Які особливості стягнення компенсації за порушення авторських чи суміжних прав?

Завдання 2.

Проаналізуйте ст. 52-1 Закону України «Про авторське право і суміжні права». Охарактеризуйте позасудовий порядок захисту авторських і суміжних прав. Визначте проблеми правового регулювання.

Задача 1

26 вересня 2015 року у приміщенні Національного академічного українського драматичного театру ім.М.Заньковецької у м.Львові відбувся гастрольний захід під назвою "Сміх крізь сльози", під час якого ТОВ "Студія Магарич" здійснено публічне виконання творів, виключні майнові авторські права на які знаходяться в колективному управлінні Державного підприємства "Українське агентство з авторських та суміжних прав". Актом фіксації публічного виконання творів від 26 вересня 2015 року зафіксовано публічне виконання музичних творів "Ти чужа наречена" автор слів ОСОБА_1, автор музики ОСОБА_2 та "Моя країна" автор слів ОСОБА_4, автор музики ОСОБА_3. На підтвердження повноважень Державного підприємства "Українське агентство з авторських та суміжних прав" на здійснення колективного управління виключними майновими авторськими правами свідчать договори укладені з ними на управління виключними майновими правами автора.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації. Вирішіть спір. Яке рішення повинен прийняти суд.

Нормативно-правові акти:

1. Цивільний кодекс України.
2. Закон України «Про авторське право і суміжні права».
3. Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».
4. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів 1886 р.
5. Всесвітня конвенція про авторське право (Женевська конвенція) 1952 р.
6. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності 1967 р.
7. Договір ВОІВ про авторське право 1996 р.
8. Постанова КМУ «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір» від 27 грудня 2001 р. N 1756. Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF>

Судова практика:

1. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 4 червня 2010р. «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав».

2. Постанова Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності».

Література:

1. Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. – 608 с.
  2. Право інтелектуальної власності: підручник // [О. І. Харитонов, Є. О. Харитонов, Т. С. Ківалова, В. С. Дмитришин, О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе та ін.] за заг. ред. О. І. Харитонової. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 544 с.
  3. Підпригора О. Право інтелектуальної власності. – Київ. – Вентурі. – 2002 р.
  4. Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. Вищих навч.закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрошук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. — 696 с.
  5. Право інтелектуальної власності: Академічний курс / За ред. О.А. Підпригори, О. Д. Святоцького. — Вид. друге, перероб. та доповн. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2004.
  6. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. — К.: Видавничий Дім «Слово», 2006.
  7. Право інтелектуальної власності в Інтернеті : [наук.-практ. посібник] / С.А. Петренко, В.М. Троцька. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 288 с.
  8. Аврамова О.Є., Разіна О.І. Проблеми захисту авторських прав в інтернеті // Вісник НТУ «ХП». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків: НТУ «ХП», 2013. – № 6(980). – С. 26-29.
  9. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: У 2-х книгах / за ред. А.С. Довгерта. — Книга 1: Нормативні акти і до- кументи. Європейська інтеграція України / Уклад. Р.В. Дроб'язко. — К.: Видавничий дім «ІнЮре», 2001. — 520 с. Книга 2:
- Виступи, статті європейських спеціалістів. — К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2001. — 460 с.
10. Андрошук Г.О. Правова охорона програмного забезпечення (комп'ютерних програм і баз даних) : монографія / Г. О. Андрошук, С. А. Петренко. — К. : НДІ ІВ НАПрНУ. — 2013. — 300 с.
  11. Авторское право и смежные права. под ред. Г.И.Миронюка, В.С.Дробязко. - Издательский дом Ин-ЮРЕ, К. - 2001.
  12. Антонов В. М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. - К.: КНТ, 2005.
  13. Авторське право і суміжні права: Європейський досвід: У 2-х книгах / За ред. А. С Довгерта. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2001.
  14. Верес І. Поняття організації колективного управління // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. – Львів. - 2015 р. - С. 183-185. Режим доступу: http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf

15. Дроб'язко В. Правове регулювання авторського права і суміжних прав у Європейському Союзі / В. Дроб'язко // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2009. – № 1. – С. 3-13.
16. Тарасенко Л. Особливості звернення до суду з позовом щодо захисту авторського права // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. – Львів. - 2015 р. - С.222-226. Режим доступу:
17. http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf
18. Тарасенко Л.Л. Докази і доказування у спорах щодо захисту авторських прав /Л.Л.Тарасенко // Адвокат. – 2014. - № 10. – С.21-26. Режим доступу: <http://yurholding.com/news/78-dokazi-dokazuvannya-u-sporah-schodo-zahistuavtorskih-prav.html>
19. Тарасенко Л.Л. Суб'єктний склад розгляду справ щодо захисту авторських прав /Л.Л.Тарасенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». – Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015. – Вип. 34. – Т. 1.– С.105-109. Режим доступу: <http://www.visnykjuris.uzhnu.uz.ua/index.php/archiv?id=95>
20. Тарасенко Л.Л. Захист авторських прав: процесуальні аспекти /Л.Л.Тарасенко // Часопис Київського університету права: Український науково-теоретичний часопис. – К.: Київ. Ун-т права НАН України, Ін-т держ. і права ім. В.М.Корецького НАН України. – 2015. - № 2. – С.246-250
Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2015_2/CHAS15_2.pdf
21. Яворська О.С. Теорія та практика застосування презумпції творчого характеру праці, результатом якої є об'єкт інтелектуальної власності / Олександра Степанівна Яворська // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2017. – Випуск 64. – С. 175 – 182.
22. Яворська О. С. Використання об'єктів авторського та (або) суміжних прав на підставі вільних публічних ліцензій. / О.С. Яворська // Збірник матеріалів IV Всеукраїнська науково-практична конференція “Юрисдикційна форма захисту прав, свобод та інтересів” (Київ, 27 квіт. 2017 р.). – К.: Наук.-дослід. Інст. Інтел. влас. НАПрН України, 2017. – С. 87-89.
23. Яворська О.С. Законодавчі новели про способи захисту авторських і суміжних прав в мережі Інтернет / О.С.Яворська // Актуальні проблеми інтелектуального, інформаційного та ІТ права: матеріали другої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 27-28 жовтня 2017 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2017. – С. 49-58 (0,54 друк. арк.).
24. Яворська О.С. Законодавчі новели щодо захисту авторських і суміжних прав у разі їх порушення з використанням мережі Інтернет. Національний університет «Одеська юридична академія». Часопис цивілістики. Науково-практичний журнал. 2017. Випуск 26. С. 29-33. Одеса, 2017. 116 с.
25. Яворська О. С. Охорона авторських і суміжних прав у разі їх порушення з використанням мережі Інтернет. Право України. 2018. № 1.
26. Штефан О. О. Науково-практичний коментар Глави 36 Цивільного кодексу України (Авторське право) / О. О. Штефан ; НДІ ІВ НАПрН України. — К. : Інтерсервіс, 2014 — 128 с.

**ТЕМА 4-6. ПАТЕНТНЕ ПРАВО.
ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ, ПОСЛУГ, УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНИХ
ВІДНОСИН.**

**ЗАНЯТТЯ 1.
ПАТЕНТНЕ ПРАВО.**

1. Винахід та корисна модель як об'єкти інтелектуального права. Умови надання правової охорони винаходу (корисній моделі).
2. Патент: поняття, правова природа та види. Право на одержання патенту.
3. Порядок одержання патенту. Міжнародна заявка та пріоритет.
4. Експертизи заявки на винахід (корисну модель), промисловий зразок. Реєстрація і видача патенту.
5. Особливості правової охорони окремих винаходів (корисних моделей):
  - секретний винахід (корисна модель).
  - службовий винахід (корисна модель).
6. Права власника патенту. Дії, які не визнаються порушенням прав власника патенту. Примусові ліцензії.
7. Припинення дії патенту та визнання його недійсним.

Завдання 1

Проаналізуйте умови надання правової охорони промислового зразку, визначені ст. 223 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Режим доступу: https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011/print1484549121500660

Порівняйте ці умови надання правової охорони з підходом, що визначений у ст. ст. 5, 6 Закону України «Про охорону прав на промислові зразки».

Завдання 2

Розмежуйте винахід, корисну модель та промисловий зразок як об'єкти патентного права.

Завдання 3.

Наведіть приклади промислових зразків.

Ознайомтесь з видами промислових зразків: <http://www.intellect.ua/ukr/industrial-design/info/types> Проаналізуйте їх.

**ЗАНЯТТЯ 2.
ПАТЕНТНЕ ПРАВО (ПРОДОВЖЕННЯ).**

8. Промисловий зразок як об'єкт інтелектуального права. Види промислових зразків (zareєстровані, незareєстровані).
9. Умови надання правової охорони промислового зразку.
10. Права, що випливають з державної реєстрації промислового зразка, та права, що надаються на незareєстрований промисловий зразок.
11. Захист патентних прав. Способи захисту. Порядок захисту.

ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ, ПОСЛУГ, УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИН (ЧАСТИНА 1):

1. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг: загальна характеристика. Відмінність від об'єктів авторського та патентного права.
2. Охорона прав на комерційне найменування:
  - 2.1. поняття, структура та вимоги до комерційного найменування. Співвідношення з найменуванням юридичної особи.
  - 2.2. суб'єкти права на комерційне (фірмове) найменування.
  - 2.3. виникнення права на комерційне (фірмове) найменування, зміст майнових прав інтелектуальної власності.
  - 2.4. способи захисту прав на комерційне найменування.
3. Охорона прав на географічне зазначення:
  - 3.1. загальна характеристика географічного зазначення;
  - 3.2. умови та порядок надання правової охорони географічному зазначенню;
  - 3.3. право на реєстрацію географічного зазначення;
  - 3.4. права, що впливають із реєстрації географічного зазначення;
  - 3.5. визнання недійсною та припинення правової охорони географічного зазначення.

Завдання 1

Порівняйте промислові зразки і об'єкти авторського права.

Ознайомтесь з статтею: Васьковська Т. Промисловий зразок як твір декоративно-прикладного мистецтва. - НДІ інтелектуальної власності АІПР України. – 2009. – режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-promyslovyy-zrazok-jak-tvirdekorativno-prykladnoho-mystetstva.html>

Завдання 2

Проаналізуйте особливості передання майнових прав на комерційне найменування. У чому полягає особистісний характер права на комерційне найменування. Відповідь обґрунтуйте.

Задача 1

Позивач звернувся до суду з позовом до Комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медичних катастроф», Головного управління охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації про усунення порушень прав на промислову власність шляхом заборони ввезення на митну територію медичного обладнання, яке порушує запатентовані медичні технології.

Судом встановлено, що позивач є володільцем деклараційного патенту на винахід «Пересувна хірургічна операційна» та патенту на корисну модель «Спосіб надання медичної допомоги в транспортному засобі». Із засобів масової інформації позивач дізнався про придбання Комунальним закладом Львівської обласної ради «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медичних катастроф» дев'яти реанімобілів, які мають суттєві (еквівалентні) ознаки, що співпадають з формулами належних йому патентів. Дані автомобілі, на думку позивача, були ввезені на митну територію України із інших країн із комплектацією, що охороняється патентами позивача. Позивач вказує, що відповідач не володіє як ліцензіями на застосування запатентованих технологій від позивача, так і власними патентами з більш раннім пріоритетом.

Суд відмовив у задоволенні позову, оскільки позивачем не було представлено доказів, що реаніmobілі відповідача були виготовлені із застосуванням процесу, який охороняється патентами позивача.

Проаналізуйте Рішення Шевченківського районного суду м. Львова від 06 вересня 2016 року по справі № 1328/5683/12, режим доступу <http://reyestr.court.gov.ua/Review/61158820>

Дайте правовий аналіз ситуації. Відповідь обґрунтуйте.

ЗАНЯТТЯ 3

ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ, ПОСЛУГ, УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИН (ЧАСТИНА 2):

1. Поняття, ознаки та функції торговельних марок (знаків для товарів і послуг), обсяг правової охорони.
2. Види торговельних марок. Охорона прав на добре відомий знак.
3. Умови надання правової охорони торговельним маркам.
4. Підстави для відмови в наданні правової охорони.
5. Порядок подання заявки та оформлення прав на торговельну марку. Оскарження рішення за заявкою.
6. Права та обов'язки власника свідоцтва на торговельну марку. Використання знака для товарів і послуг. Дії, які не визнаються порушенням прав власника свідоцтва на торговельну марку.
7. Припинення дії свідоцтва на знак для товарів і послуг; визнання свідоцтва недійсним.
8. Способи захисту прав на торговельну марку.

Завдання 1

Охарактеризуйте поняття «торговельна марка», «товарний знак», «бренд», «логотип», «сертифікаційний знак». Що є об'єктом інтелектуального права?

Завдання 2

Проаналізуйте порядок та умови надання згоди на використання офіційної назви держави «Україна» як елемента знака для товарів і послуг? Ознайомтесь з п.2.2 Правил погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг: затв. наказом МОН України від 04.08.2010 р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0939-10>

Завдання 3

Проаналізуйте, як визначається обсяг правової охорони знака для товарів і послуг. Ознайомтесь з Міжнародною класифікацією товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніщцька класифікація). Режим доступу: <https://nice.uipv.org/>
Яке правове значення класів для товарів і послуг?

Завдання 4

Проаналізуйте підстави та порядок захисту прав на торговельну марку (знак для товарів і послуг), інші засоби індивідуалізації, що визначено Законом України «Про захист від недобросовісної конкуренції» (ст. 4, 5, 20-25 Закону).

Задача 1

Позивач звернувся до суду з позовом до особи Х та ТзОВ «Хостінг Україна», в якому просив зобов'язати особу Х припинити використання позначень у будь-який спосіб, що порушує виключне майнове право позивача на зареєстровані за ним торговельні марки, зобов'язати особу Х припинити використання цього позначення в доменному імені (в назві сайту), зобов'язати ТзОВ «Хостінг Україна» здійснити переделегування цього доменного імені на користь позивача. При розгляді цієї справи судом було встановлено, що позивач є власником Свідоцтв на торговельні марки, які видані в порядку, передбаченому Мадридською угодою про міжнародну реєстрацію знаків. Складову торговельної марки позивача було використано при реєстрації доменного імені особою Х. При цьому така складова торговельної марки позивача була використана при реєстрації в мережі Інтернет доменного імені відповідача особи Х, яке використовується для надання доступу до онлайн магазину відповідача. Крім того, доменне ім'я відповідача особи Х відображає торгівельну марку позивача та його прізвище. Позивач жодного дозволу відповідачу особі Х на використання своїх знаків для товарів і послуг не надавав. Суд позов задоволити.

Чи вважається використанням знака для товарів і послуг його зазначення в назві веб-сайту?

Дайте правовий аналіз ситуації.

Задача 2

ТзОВ «Компютер світ» здійснює діяльність щодо оптової та роздрібною торгівлі комп'ютерами устаткуванням і програмним забезпеченням, їх ремонтом та технічним обслуговуванням.

ТзОВ «Компютер світ» у своїй комерційній діяльності надає послуги під однойменною зображувальною торговельною маркою (Свідоцтво № 105989; дата реєстрації 23.01.2011 р.).

У мережі Інтернет було виявлено веб-сайт <https://komputersvit.com.ua/>, на якому для надання ідентичних комп'ютерних послуг використовується позначення komputersvit. Це позначення використовується як зображення на головній веб-сторінці сайту в якості рекламного позначення для привернення клієнтів. Веб-сайт <https://komputersvit.com.ua/> зареєстровано на фізичну особу Петриненка Дмитра Васильовича.

Проаналізуйте ситуацію.

Охарактеризуйте порушення прав інтелектуальної власності на знак для товарів і послуг. Які способи захисту прав на ТМ має обрати ТзОВ «Компютер світ»?

ЛІТЕРАТУРА (ПАТЕНТНЕ ПРАВО):

1. Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. – 608 с.
2. Батова В. Правова природа патенту. - НДІ інтелектуальної власності АпрНУ України. – 2012. - режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/viewpravovaprroda-patentu.html>
3. Бондаренко О.О. Щодо проблем правової охорони промислових зразків в Україні // Часопис Київського університету права. – 2013. - № 2. – С.241-244. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2013_2/241.pdf

4. Бондаренко С. Формула винаходу (практичний приклад). Патентний пошук в Україні. режим доступу http://www.tm24.com.ua/ua/details/page_139/
5. Васьковська Т. Актуальні проблеми судової експертизи промислових зразків// Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2008. - № 2. – С.15-20.
6. Васьковська Т. Промисловий зразок як твір декоративно-прикладного мистецтва. - НДІ інтелектуальної власності АпрН України. – 2009. – режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-promyslovyy-zrazok-jak-tvirdekoratyvno-prykladnoho-mystetstva.html>
7. Давид Л.Л. Проблеми вдосконалення судового захисту суб'єктивних цивільних прав на промисловий зразок // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. - № 3-1. – С.120-122. Режим доступу: http://www.pap.in.ua/3-1_2013/3/Davyd%20L.L..pdf
8. Давид Л. Л. Здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав на промисловий зразок : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Л. Л. Давид; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. - Київ, 2015. - 20 с.
9. Гареев Є.Ш. Правова охорона винаходів: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Є.Ш. Гареев ; Одес. нац. юрид. акад. — О., 2007. — 20 с.
10. Гуля С.Л., Охромеев Ю.Г. Проблемні питання під час проведення судової експертизи зі встановлення новизни корисної моделі // режим доступу: http://intellect.org.ua/sites/default/files/ohromeev_gulyastattya_se_pri_vstanovlenni_novizni_korisnoyi_modeli.pdf
11. Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності. Захист авторського права і суміжних прав. Захист права промислової власності. Навчальний посібник. – К.: ЗАТ “Інститут інтелектуальної власності”, 2003. – 64 с.
12. Зінич Л.В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРИМУСОВОГО ЛІЦЕНЗУВАННЯ ВИНАХОДІВ І КОРИСНИХ МОДЕЛЕЙ // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С. 74 – 79.
13. Качуровський В.В. ПРАВО НА НЕДОТОРКАНІСТЬ ОБ'ЄКТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С. 79 – 82.
14. Коваль А. Деякі особливості судових справ про визнання недійсними патентів на промислові зразки // Юридичний журнал. – 2006. - № 9. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2402>
15. Колосов О.Є. Особливості складання опису та формули винаходу. Режим доступу http://kolosov.kiev.ua/file/shop/332_1.pdf
16. Кириченко Т.С. Захист патентного права на основі формули винаходу: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Т.С. Кириченко ; Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2005. — 17 с.
17. Орлюк О., Работягова Л. Співвідношення правової охорони промислових зразків і торговельних марок. - НДІ інтелектуальної власності АпрН України. – 2009. - режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-spivvidnoshennjapravovoji-okhorony-promyslovykh-zrazkiv-i-torhovelnikh-marok.html>
18. Работягова Л. Патент на корисну модель: забезпечення балансу прав. – НДІ інтелектуальної власності АпрН України. – 2009. - режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-patent-na-korysnu-model-zabezpechennjabalansu-prav.html>
19. Работягова Л. Промисловий зразок як об'єкт правової охорони. – НДІ інтелектуальної власності АпрН України. – 2009. - режим доступу:

<http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-promyslovyy-zrazok-jak-objekt-pravovojiokhorony.html>

20. Тарасенко Л.Л. Вирішення спорів щодо порушення патентних прав // Л.Л.Тарасенко. / Часопис Київського університету права. – 2016. – № 2. – режим доступу: <http://kul.kiev.ua/gurnal-chasopis-kup-/chasopis-kijivskogo-universitetuprava.html>
21. Тарасенко Л.Л. Права інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) / Л.Л. Тарасенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право. – 2016. – № 39. Режим доступу: <http://www.visnykjuris.uzhnu.uz.ua/index.php/archiv?id=113>
22. Тарасенко Х.Ю. Договір між винахідниками про здійснення прав на винахід: основні аспекти // режим доступу: <http://yurholding.com/news/93-dogovr-prozdysnennya-prav-na-vinahd-osnovn-aspekti.html>
23. Черкашин В.Ф. ДОЦІЛЬНІСТЬ ПАТЕНТУВАННЯ В УМОВАХ МОНОПОЛІЙ МАНУФАКТУР ТА ПОСЛУГ // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С. 144 – 149.
24. Ярошевська Т.В. Право на службовий винахід: автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Т.В. Ярошевська ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. — К., 2009. — 19 с.

ЛІТЕРАТУРА (ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ):

1. Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. – 608 с.
2. Бабенко В. А. Торговельна марка: еволюція, історія, сучасність // В. А. Бабенко. – Історія торгівлі, податків та мита. – 2014. – № 1(9).
3. Гирич О.С. Нетрадиційні товарні знаки (торговельні марки) // О.С.Гирич / Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С.48-53. <http://law.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/09/ЗБІРНИК-матеріалів-конференції-Актуальні-проблеми-інтелектуального-права-Львів-2016.pdf>
4. Ішук С.І. Право інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук, спец.: 12.00.03. Київ – 2009.
5. Кириченко І. Попереджувальне маркування для товарних знаків: вітчизняна та міжнародна практика правозастосування // І.Кириченко. – Юридичний журнал. – 2003. – № 8.
6. Крижна В. М. Право попереднього користувача на торговельну марку за законодавством України // Вісник господарського судочинства. — 2004. - № 3. - С 220-226.
7. Кузьменко Т.С. «Бренд» як складний правовий засіб індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг. – Автореф. дис. на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.03. – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. – Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2011.
8. Мартин В.М. Умови надання правової охорони торговельним маркам // В.М.Мартин / Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С. 91 – 97. <http://law.lnu.edu.ua/wp>

[content/uploads/2015/09/ЗБІРНИК-матеріалів-конференції-Актуальні-проблеми-інтелектуального-права-Львів-2016.pdf](http://www.lcfgroup.com.ua/news/publications/1675/)

9. Марушева О. Форми захисту прав на торговельну марку // Влада. Людина. Закон. – 2013. - № 2 (113). – С.51-54. Режим доступу: <http://vlz.in.ua/uploads/File/pdf/St/2013-s/2013-2s/Maruheva.pdf>
10. Мироненко Н. М. Правовая охрана товарных знаков, фирменных наименований и географических указаний в Германии. — К.: Таксон, 1997.
11. Пелипенко О. Як захистити торгіву марку при незаконному імпорті товарів // режим доступу http://www.ilfua.com.ua/publications/articles/zakhystyty_torgovu_marku/
12. Прудкий О. Захист прав на використання торговельних марок в інтернеті: судова практика // ЮРИСТ&ЗАКОН. – 2014. – режим доступу: <http://www.lcfgroup.com.ua/news/publications/1675/>
13. Рассомахіна О.А. Правове регулювання використання торговельних марок у господарському обороті: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / О.А. Рассомахіна ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана". — К., 2008. — 19 с.
14. Рассомахіна О.А. Охорона прав на торговельні марки в Інтернеті за законодавством ЄС, держав-членів ЄС, США та інших країн // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С.109-116. <http://law.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/09/ЗБІРНИК-матеріалів-конференції-Актуальні-проблеми-інтелектуального-права-Львів-2016.pdf>
15. Романадзе Л.Д. Захист прав на торговельні марки у міжнародному приватному праві: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Л.Д. Романадзе ; Одес. нац. юрид. акад. — О., 2008. — 18 с.
16. Романадзе Л.Д. Правове регулювання окремих способів захисту прав на знаки для товарів та послуг // Актуальні проблеми держави і права. – 2004. – Вип. 22. – С. 622-628.
17. Ромат Є. Захист торговельних марок як об'єктів інтелектуальної власності // Теорія та практика державного управління. – 2011. - № 34 (3). – С.1-9. Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2011-3/doc/2/23.pdf>
18. Тарасенко Л.Л. Захист прав інтелектуальної власності на знаки для товарів і послуг / Л.Л.Тарасенко // Вісник Львівського Університету. Серія Юридична. – Львів: Львівський нац.ун-т, 2016. – Вип. 62. – С. 90-98. Режим доступу: <http://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2013/10/Вісник-62.pdf>
19. Тарасенко Л.Л. Докази і доказування у судових спорах щодо інтелектуальних прав / Л.Л.Тарасенко // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С. 126-133 <http://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/09/ЗБІРНИК-матеріалів-конференції-Актуальні-проблеми-інтелектуального-права-Львів-2016.pdf>

НОРМАТИВНІ АКТИ

1. Цивільний кодекс України.
2. Господарський кодекс України.
3. Угода про асоціацію між Україною та ЄС.
4. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».
5. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки»
6. Закон України «Про авторське право і суміжні права»
7. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»
8. Закон України "Про захист від недобросовісної конкуренції"

9. Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів»
10. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності».
11. Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».
12. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».
13. Сінгапурський договір про право товарних знаків від 27.03.2006. // Офіційний вісник України. – 2009. – № 32. – Стор. 13.
14. Правила складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів та послуг, затв. наказом Держпатенту України від 28.07.1995.
15. Правила складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару, затв. наказом Міністерства освіти і науки України № 598 від 17.08.2001 р.
16. Правила погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг: затв. Наказом МОН України від 04.08.2010. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 82. – Ст. 2993.
17. Порядок визнання знака добре відомим в Україні Апеляційною палатою Державної служби інтелектуальної власності України: затв. Наказом Міністерства освіти і науки України від 15.04.2005.
18. Методичні рекомендації з окремих питань проведення експертизи заявки на знак для товарів та послуг. // Державне підприємство «Український інститут промислової власності». 2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.sips.gov.ua/i_upload/file/metod-rek-znak-2014-pdf
19. Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, затв. Постановою КМ України № 1716 від 23.12.2004. № 1716.
20. Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація). Режим доступу: <https://nice.uipv.org/>

Судова практика

1. Постанова Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>
2. Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 4 "Про деякі питання практики призначення судової експертизи". Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-12>
3. Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 5 "Про деякі питання практики призначення судових експертиз у справах зі 21 спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності". Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0005600-12>

Тема 7

Інші об'єкти інтелектуального права

1. Наукове відкриття як об'єкт правової охорони.
2. Правова охорона результатів творчої діяльності з локальною новизною:
  - Комерційна таємниця. Ноу-хау. Співвідношення цих понять.
  - Раціоналізаторська пропозиція як об'єкт інтелектуального права.
3. Результати селекційних досягнень як об'єкти інтелектуального права:
  - 3.1. Охорона прав на сорти рослин:
    - Загальні положення про охорону прав на сорти рослин;
    - Сорти рослин як об'єкти правової охорони;
    - Порядок набуття прав інтелектуальної власності на сорт рослин;
    - Види та зміст прав інтелектуальної власності на сорти рослин.
  - 3.2. Охорона прав на породи тварин.
4. Охорона прав на топографії (компонування) інтегральних мікросхем.

Джерела:

Конвенція про охорону біологічного різноманіття: Конвенція ООН від 05.06.1992.
Про ратифікацію Конвенції про охорону біологічного різноманіття: Закон України від 29.11.1994.
Про приєднання України до Картахенського протоколу про біобезпеку до Конвенції про біологічне різноманіття: Закон України від 12.09.2002.
Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів: Закон України від 31.05.2007.
ЦК України
Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем: Закон України від 05.11.1997. // [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/621/97>
Про племінну справу у тваринництві: Закон України від 15.12.1993.
Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини: Закон України від 03.09.2013.
Постанова Ради (ЄС) № 834/2007 від 28.06.2007. стосовно органічного виробництва і маркування органічних продуктів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://organicstandard.com.ua/files/standards/ua/ec/EU%20Reg_834_2007%20Organic%20Production_UA.pdf
Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин від 02.12.1961.
Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996.
Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України від 14.09.2006.
Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 квітня 1993 року
Про насіння та садовий матеріал: Закон України від 26.12.2002.
Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів: Закон України від 31.05.2007.
Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини: Закон України від 03.09.2013. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № .20-21 – Ст. 721.
Про рослинний світ: Закон України від 09.04.1999.
Модельний закон про охорону прав на наукові відкриття від 07.04.2010. [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_m98

Положення з проведення апробації селекційних досягнень у тваринництві: затверд. наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 02.07.2012. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1217-12>

Положення про Державний реєстр суб'єктів плеємінної справи у тваринництві: затверджено наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 13.06.2012. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1118-12>

Положення про Державний реєстр селекційних досягнень у тваринництві: затверджено наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 02.07.2012. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1218-12>

Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці: Постанова КМ України від 09.08.1993. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/611-93>

Порядок надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованої топографії інтегральної мікросхеми: затверджений Постановою КМ України від 14.01.2004. // [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/8-2004>

Положення про Державний реєстр України топографій інтегральних мікросхем: затверджений наказом МОН України від 12.04.2001. № 292 // [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0375-01>

Тимчасове положення про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні, затв. Указом Президента України від 18.09.1992. // [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/479/92>

Інструкція щодо заповнення форм первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем і раціоналізаторських пропозицій), затв. Наказом Держкомстату України від 10.08.2004. № 469. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-04>

Положення про свідоцтво на раціоналізаторську пропозицію та порядок його видачі, затв. наказом Державного патентного відомства України від 22.08.1995. № 129 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0323-95>

Методичні рекомендації про порядок складання, подачі і розгляду заяви на раціоналізаторську пропозицію, затв. наказом Державного патентного відомства України від 27.08.1995. № 131. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://intellect.org.ua/content/racionalizatorski-propoziciji-0>

Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на топографію інтегральної мікросхеми та видачу ліцензії на використання топографії інтегральної мікросхеми: затверджена наказом МОН України від 03.08.2001. № 57. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0719-01>

Правила складання, подання та розгляду заявки на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми: затверджені наказом МОН України від 18.04.2002. № 260 // [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0406-02>

Положення про представників з питань інтелектуальної власності на сорти рослин: затв. постановою КМ України від 19.08.2002.

Правила складання та подання заявки на сорт рослин: затв. Наказом Міністерства аграрної політики України від 26.04.2007.

Положення про Державний реєстр заявок на сорт рослин: затв. Наказом Міністерства аграрної політики України від 26.02.2003.

Положення про експертизу назв сортів: затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 23.06.2003.

Критерії заборони поширення сортів в Україні: затверджено наказ Міністерства аграрної політики України від 30.08.2002.

Про правову охорону селекційних досягнень у тваринництві: проект Закону України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=0978&skl=5

Інтегральна мікросхема // [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://uk.m.wikipedia.org/wiki/Інтегральна_мікросхема

Тема 8

ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПРАВА

1. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності у системі договірного права України.
2. Ліцензійний договір.
3. Ліцензія на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
4. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності
5. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
6. Договір про передання ноу-хау.
7. Договір комерційної концесії.
8. Договір застави майнових прав інтелектуальної власності.
9. Договір про передання майнових прав інтелектуальної власності як внеску у статутний капітал господарського товариства

Завдання 1

Проаналізуйте, у якій формі укладаються договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Визначте випадки укладення договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в усній формі.

Проаналізуйте, з якою метою та у якому порядку здійснюється державна реєстрація договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Завдання 2

Проаналізуйте співвідношення ліцензії та ліцензійного договору.

Джерела:

Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. – 608 с.

Договірні відносини щодо результатів наукової та науково-технологічної діяльності: монографія / кол. авторів: Батова В. О., Пічкур О. В., Работягова Л. І., Тверезенко О. О.; за заг. ред. О. Ф. Дорошенка; НДІ ІВ НАПрН України. — К. : Інтерсервіс, 2013. — 222 с.

Договірні форми розпорядження майновими правами на об'єкти авторського права : монографія / кол. авторів; за наук. ред. Мироненко Н. М.; НДІ ІВ НАПрН України. — К. : Інтерсервіс, 2014. — 248 с.

Договори по розпорядженню майновими правами на об'єкти патентного права. Т.1 [Текст] : монографія / Колектив авторів : Г. О.Андрощук, Ю. Л. Борко, В. А. Васильєва, І. Ф.Коваль, В. М. Коссак, Б. М. Падучак, О. О. Тверезенко; за наук. ред. Мироненко Н. М.– К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2014. – 279 с.

Луць В.В. Контракти в підприємницькій діяльності. – Київ. – Юрінком. - 2001 р.

Оуен Л.Купівля і продаж авторських прав на літературні твори. - К.,Основи. - 1996.

Охорона інтелектуальної власності: Нормативно-правові акти /За заг. ред. О. Д. Святоцького. — К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004.

Охорона інтелектуальної власності в Україні / С. О. Довгий, В. О. Жаров, В. О. Зайчук та ін. — К.: Форум, 2002.

Підопригора О. Право інтелектуальної власності. – Київ. – Вентурі. – 2002 р.

Рассомахіна О.А. Правове регулювання використання торговельних марок у господарському обороті: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / О.А. Рассомахіна ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана". — К., 2008. — 19 с

Тарасенко Л.Л. Майнові права інтелектуальної власності як внесок у статутний капітал ТзОВ / Л.Л.Тарасенко // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали ХХІ звітн. наук.-практ. конф. (Львів, 4-5 лют. 2016 р.): у 2 ч. Ч. 1. – Львів : Юрид. ф-т Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2016. – С.200-202. Режим доступу: <http://law.lnu.edu.ua/research/conferences/konferentsiya-problemyderzhavotvorenniya-i-zahystu-prav-lyudyny-v-ukrajini>

Штефан О.О., Мироненко Н.М.. Нетипові суб'єкти договірних авторсько-правових відносин: брошура. – К.: ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2011 – 62 с.

Нормативно-правові акти:

1. Цивільний кодекс України.
2. Господарський кодекс України.
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права».
4. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг».
5. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».
6. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки».
7. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності» від 15.09.2003 N 622 – режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0877-03>
8. Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: затверджено постановою КМ України від 27.12.2001.
9. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка: затверджено наказом МОН України від 17.08.2001.
10. Інструкцією про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг: затверджено наказом МОН України від 17.08.2001
11. Інструкція про реєстрацію договору про передачу майнового права на сорт і договору про передачу права на використання сорту: : затверджено наказом МОН України від 08.08.2003.
12. Національний стандарт № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»: затверджено постановою КМ України від 03.10.2007.
13. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на

використання винаходу (корисної моделі): затверджено наказом МОН України від 16.07.2001.

Судова практика:

Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 4 червня 2010р.

«Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав».

Постанова Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>